

Afförd den 8 15 1924
till nr. 23166/1. J.B.

BRANDSTODSFÖRENINGEN
STÄDERNAS ALLMÄNNA BRANDSTODSBOLAG I FINLAND

antager härigenom, under N:o 38477 till försäkring emot brandskada, åskslag och explosion, för ett värde af trehundra femtioseksussekskundera $\text{f} 35,500:-$ finska mark, nedannämnda byggnader
å gården N:o 15 i 1ta kvarteret af staden
Kristianstad tillhörig fröken Betty
Björkeroth

samt fastställer årliga inträdesafgiften därför till följande belopp, att uti fem års tid erläggas, nämligen:

För huset N:o 1	värdt 30,000	försäkradt för 30,000	mark, till 266:10
N:o 2	1.200	1.200	10:64
N:o 3	4.000	4.000	32:24
port & plauk	300	300	1:65

Godkända konjunkturvärden:

Husel N:o 1	Frif 32,700:-
— N:o 3	Frif 5,000:-

Summa årlig afgift i finska mark 310:63 penni. 1553:15

Och kommer denna försäkringsrätt, på de villkor och med de inskränkningar, som det för Städernas Allmänna Brandstodsbolag i Finland den 27 oktober 1885 utfärdade reglemente samt de den 17 december 1891, den 11 november 1897, den 4 oktober 1900, den 15 oktober 1903, den 28 juli 1909 och den 17 augusti 1915 däri fastställda ändringar bestämma, att vara gällande från klockan 6 e. m. den 31 juli 1919 hvaremot det för egendomen tidigare under N:o 30015 utfärdade brandbrevet — annulleras.

Helsingfors, den 7 augusti 1919.

Direktionen.

Abel Kotterup.

N:o 38477

Jus

exemplar.

P. Brumberg

23,166.

**Utdrag ur reglementet för
Brandstodsföreningen Städernas Allmänna Brandstodsbolag i Finland.**

Fastställdt den 17 augusti 1915.

§ 3. Bolaget antager, med nedannämnda undantag, till försäkring:

1) hus och byggnad inom Finland, belägna i stad eller köping med ordnad byggnads- och brandväsende;

2) stadscommun tillhörig byggnad, belägen i omedelbar närhet af staden och uppförd i enlighet med dess byggnadsordning;

3) det, som i försäkradt hus finnes tak-, golf- eller väggfast, inbyggt eller inmuradt; samt

4) till försäkradt hus hörande port, plank eller stakett.

Däremot antages icke till försäkring:

1) förfallet hus samt byggnad, som till följd af sitt byggnads- sätt är synnerligen eldfarlig;

2) teaterhus ävensom byggnad, inrymmande i högre grad eldfarlig inräntning;

3) industriell inräntning, där ej särskild anledning till försäkringens beviljande anses förekomma; samt

4) maskiner af hvad slag de vara må ävensom orgelverk i kyrka.

§ 5. Vidtager försäkringshafvare förbättring å egendom, som är i bolaget försäkrad, vare berättigad att efter anmälana hos vederbörande agent, äfven utan att föreskriven värdering eft rum, förbättringen under byggnadstiden i annan assuransinräntning försäkra, dock icke för längre tid än ett år, räknat från den dag berörda anmälana skett. Men sedan arbetet slutförts eller förenämnda tid tilländalupit, ålägger försäkringshafvare att, såframt han därefter vill i bolaget eller annan försäkringsanstalt åtnjuta försäkring för den verkställda förbättringen, vid det i § 6 stadgade äventyr, egendomen till ny värdering, enligt § 9, oförtyvadt anmåla.

§ 6. För den del af det egendom åsatta värdet, som icke blifvit i bolaget försäkrad, må egendomen i annan assuransinräntning försäkras, men befinnes den därför försäkrad till högre belopp, vare försäkringsrätten i bolaget förverkad, intekningshafvares rätt dock bevarad, på sätt i § 43 är stadgadt.

§ 9. År till försäkring anmåld egendom belägen i stad, skall agenten senast af tredje dagen efter den, då ofvannämnda handlingar blifvit till honom inlämnade, ej allenast på stället öfvertyga sig om att beskrifning och planteckning är med verkliga förhållanden överensstämmende, samt rät möjligen förefunna oriktheter, utan och föranstalta om värdering af egendomen genom nedannämnda värderingsmän. Denna värdering skall grundas på de för tiden årten vanliga prisen på byggnadsämnene och arbeten af ifrågakomma slag ävensom å husets dåvarande skick, utan att det inflytande, som husets läge och afkastning kunna utöfva på dess värde, dävid får tagas i beräkning. Det sálunda bestämda värdet insätter agenten i jämna tiotal mark i beskrifningen.

Vid inträffad meningsskiljaktighet emellan värderingsmännen bör hvardears åsikt intagas i instrumentet; och vare den mening gällande, som af agenten bidrades.

För hvarje värdering erhåller såväl agent som värderingsmän enhvar af direktionen fastställdt arvode, som erlägges af försäkrings>tagen.

Till förrättande af de värderingar i städerna, som omförmålas i detta reglemente, anställas i hvarje stad två värderingsmän jämte två suppleanter, alla edsvurne, hvilka för ett år i sänder väljas af de i staden bosatte bolagsmännen. Valet, varvid de väljandes röster beräknas efter hufvudtalet, förrättas inför magistraten inom November månad efter därom förut skedd kungörelse. Men inställa sig icke i slikt val åtmistone fyra bolagsmän, eger magistraten utse både värderingsmän och suppleanter för det följande året.

Vid skeende värderingar skola värderingsmännen på agentens kallelse infinna sig å förrättningssättet, men är någon af dem jävlig, eller annars hindrad, eger agenten tillkalla någon af suppleanterne.

§ 10. År egendom, som till försäkring anmåles, belägen på landet, skall den i § 9 omförmåla syn och värdering i närvare af agenten fodersammast verkställas af två af denne utsedda sakkunniga och trovärdiga personer. För förrättningen tillkommer agenten och värderingsmännen enhvar af försäkringstagaren arvode till af direktionen fastställdt belopp samt dessutom skälig resekostnadsersättning.

§ 11. Åtnjötes icke försäkringstagare eller direktionen med det af värderingsmännen egendomen åsatta värdet, bör dess bestämmende, där ej annan överenskommelse träffas, öfverlämnas åt skiljemän. Vill försäkringstagare af slike förmän sig begagna, anmåle därom hos agenten senast å andra dagen efter det han erhållit del af förrättningsmännens utlåtande och uppgevne inom åtta dagar därefter af skiljemän han utsett, hvarefter det ålägger agenten, att då försäkringshandlingarna enligt § 12 insändas, härom hos direktionen anmåla.

Skiljemännen tillsättas sálunda, att direktionen, själf eller genom vederbörande agent, utser två, försäkringstagaren likaledes två samt de fyra sálunda valda skiljemännen gemensamt en femte, som tillika är skiljemännens ordförande. Förena sig icke minst tre af de först utsedda skiljemännen i valet af ordförande, utser magistraten i den stad, där egendomen finnes, eller, om den är belägen på landet, magistraten i närmaste stad här till en af dem, å hvilka de väljande röster fallit.

Skiljemännen, hvilka sammanträda å det ställe där den till försäkring anmålda egendomen finnes, skola vara sakkunniga, välkända och på orten bosatta ojäviga män; dock att, där lämplig ordförande icke å orten finnes, på annan ort bosatt person må härställas.

Skiljemänen, som bör innehålla jämväl uttalande om kostnaden för skiljemännens sammanträde och hvem densamma

skall drabba, länder till efterrättelse utan rätt för parterna att den samma klandra.

§ 12. Sedan värdering af den till försäkring anmålda egendomen skett, ålägger det agenten att med ledning af den reglementet vidfogade tariff uträkna och särskilt för hvarje byggnad anteckna den inträdesafgiften, som af försäkringstagaren skall erläggas. Vill försäkringstagare fullfolja ansökningen, skall han till agenten emot kvitto inbetalit ett års inträdesafgiften, om hvars belopp han är berättigad att senast andra dagen efter värderingens slutförande hos agenten erhålla underrättelse. Försäkringshandlingarna sändas därefter af agenten jämte eget utlåtande inom tre dagar till direktionen, hvilken slutliga bestämmandet af inträdesafgiffens belopp jämväl tillkommer.

§ 13. Då bruk, fabrik eller annan industriel inräntning anmåles till försäkring, bör beskrifning, förutom hvad uti tillämpliga delar ofvan stadtgas, särskilt för hvarje hus, upptaga och innehålla uppift jämväl om beskaffenheten af därförstådes uppställda maskiner ävensom husets inredning. Agenten insänder genast handlingarne till direktionen, som därefter till besiktnings och värderingens förrättande utser en eller flera, helst å orten bosatte sakkunnige personer. Kostnaden för sådan besiktning och värdering gällas af sökanden.

§ 17. Har direktionen af en eller annan orsak nedsatt inträdesafgiffen, återfår sökanden, vid det försäkringsbrevet till honom utlämnas, hvad han till agenten inbetalit utöfver det af direktionen fastställdt beloppet. År åter afgiffen af direktionen forhöjd, skall sökanden, därest han det oaktadt vill i bolaget kvarstå, inbetalta det bristande beloppet till agenten, som därförinnan ej må utgiva försäkringsbrevet.

Astdar försäkringssökanden från bolaget afgå, sedan han genom agenten erhållit kännedom om förenämnda, af direktionen fastställdt förhöjning af inträdesafgiffen, vare därtill berättigad, men give sådant agenten tillkänna innan klockan sex eftermiddagen näst-påföljande söckenad, då all vidare försäkringsrätt för den uppgifna egendomen upphör. I detta fall ävensom då ansökt försäkring af direktionen icke bifalles, återfår sökanden den emellertid inbetalta inträdesafgiffen samt vare från all vidare förbindelse och ansvarighet till bolaget, däribland äfven från erläggandet af tilläfventyrs under försäkringstiden utskrifven extra afgift, befriad.

§ 18. Rättighet till skadeersättning inträder klockan sex eftermiddagen af den dag, då afgiften till agenten erlagts; likaså förbindelse att utgöra extra afgifter, föranellda af brandskador, som inträffat efter det försäkringsrättet inträdde.

Försäkringsrätt åtnjutes för det af värderingsmännen åsatta värdet, intill dess ärendet af direktionen slutligen afgjorts och detta beslut försäkringstagaren delgfivts; åläggande det likväl försäkringssökanden att inom den tid, som direktionen finner skäligt för hvarje särskild ort bestämma och hvilken bör ingå uti det i § 12 omförmåla kvitto, hos agenten om förhållanden göra sig underrättad, vid äventyr att försäkringsrättet efter det nämnda tid tilländalupit åtnjutes endast för det af direktionen antagna beloppet, äfven om direktionens beslut icke blifvit försäkringssökanden delgfivet.

Underläter försäkringssökanden att erlägga den af direktionen bestämda förhöjning af inträdesafgiffen, åtnjute så länge underlättelsen varför försäkringsrätt endast i det förhållande, hvari det inbetalda beloppet står till den af direktionen fastställda inträdesafgiffen.

§ 19. Därest försäkringssökanden, som i § 13 omförmåles, åtnjötes med den af direktionen fastställda inträdesafgiffen, vidtager försäkringsrättet så snart denna afgift af sökanden till agenten inbetalts, då jämväl försäkringsbrevet till honom utgives.

§ 20. Har i bolaget försäkradt hus genom tillbyggnad eller förändring eller till följd af på orten inträdd varaktig prissteering af arbete och byggnadsfornödenheter fått högre värde än det, hvartill det är försäkradt, kan husets egare erhålla motsvarande förhöjning af husets försäkringsbelopp. Med ärendets behandling och erläggandet af den förhöjda afgift, som dävid kan ifrågakomma, förfärs på sätt angående nytt försäkringsmeddelande är stadgadt.

§ 21. Nedstötning af försäkringsbeloppet jämte motsvarande nedstötning af afgifterna beviljas delegare i bolaget på samma sätt och under enahanda vilkor, som om han, efter hvad i § 28 stadtgas, afginge af bolaget för den del af värdet, hvilken genom nedstötningen försvisser. År lägenheten inteknad, styrke egaren att den ej häftar för större skuld, än det värde, som efter nedstötningen återstår, eller vise intekningshafvarens bifall till den åskade nedstötningen.

Öberoende af ägarens ansökan, må direktionen förordna till nedstötning af åsatt försäkringsvärde om försäkrad egendom till följd af ålder, vanvård eller andra orsaker i märlig mån under samma värde nedgått; dock skall försäkringstagare om denna åtgärd underräts och vare berättigad att, där han med nedstötningen icke åtnjötes, öfverlämna sakens pröfning och afgörande åt skiljemän, såsom i § 11 är sagdt.

§ 22. Har annan förändring i försäkradt hus eller uti dess granskap skett af den beskaffenhet, att densamma, utan att inverka på husets försäkringsvärde, kan enligt tariften föranleda till förhöjning eller nedstötning af inträdesafgiffens senast fastställda belopp, må den inträffade förändringen medföra sådan påföld dock endast för hus, hvars försäkringsbelopp uppgår till fyrtusen mark eller därtöfver. Nedstötning af afgiften sker likväl endast på försäkringstagarens därom gjorda anhållan.

§ 23. Vill bolagsman med försäkrad egendom vidtaga förändring, som kan anses öka eldfarligheten, eller önskar han begagna

**Utdrag af Direktionens för Brandstodsföreningen
Städernas Allmänna Brandstodsbolag i Finland protokoll, hållet i Helsingfors, den 7 augusti**

1919

S. D. Beslöts: Med anledning af hvad, efter behörig besiktning,

anmåldt blifvit angående inträffad förändring med de, under N:o 30015, i

Städernas Allmänna Brandstodsbolag till ett värde af 18,250 mark

penni försäkrade byggnader å gården N:o 159 i villa

kvarteret af staden Kristine-

Nad -

för hvilka inträdesafgiffen varit bestämd till inalles 159 mark 83 penni

för året, fann direktionen skäligt förordna, det skall hela denna nummer i verkets

böcker afföras och nytt försäkringsbrev för ifrågavarande gård under N:o 38477

utfärdas; kommande af de för egendomen nu fastställda afgifter att såsom

godtgörelse afgiften

i 5 år skall inbetalas 159:83, hvarför

i 5 år skall inbetalas 150:80

5. 779:15

Godtgörelse

1 - 141:92
2 - 4:44
3 - 12:09
popl - 1:38
159:83
310:63
<u>150:80</u>

därom protokollsutdrag skulle till vederbörandes efterrättelse utfärdas. Som ofvan.

J. 21
Hör till
exemplar af brandförsäkringsbrevet
N 38477

In fidem:
M. Reenberg

19 4/ VIII 1919
Brandförsäkrings aktiebolag i Finland, anmälde undertecknad härmade det
åbyggnaden i sin egande gård vid hant N° 15 i första kvartalet af Kristi-
nstad, hvilka åbyggnader här förfinnan är i bemålade balag, under
N° 30015, till försäkring omst odelkada antagne men inget
stegrade material och arbetekostnader erhållit högre värde.

Tomten innehåller 892,25 kvadratmeter i ariavidd; dess norra sida
är 36,62 meter emot tomten N° 16, åstra sidan är 24,65 meter emot Stads-
fjärden, södra sidan är 35,03 meter emot Lillgränd, som är
3,35 meter bred, samt västra sidan 25,34 meter emot Strandgatan, som
är 6,53 meter bred, är belägen invid Stadsfjärden samt försedd
med följande brandförsäkrings: en partaliv slangspreta, tre
brandstegar, två brandhakar och två brandlådor.

Åbyggnaderna, som till försäkring annåles och hvil-
kas låge bilagda planritning närmare utvär.
är följande:

N° 1. Ett borningshus af timmer, i godt stånd, uppfört år
1837, brädfodrat och målat med aljefärg, sockeln af delvis
skild, delvis oarbetad granit har en medelhöjd af 0,4 me-
ter, under tak af asfaltfilt. Huset, som är 23,16 meter långt, 8,91
meter bredd och 8,50 meter högt från marken till takkam-
men samt inre höjd 4,0 meter, består af en vining in-
nehållande nio böningsrum, med tillannanans sju ka-
belugnar och en hultspis med rör alla i nischet åfven
som två vindrarum, hvilkas golv areal ej äfverstiger fjär-
dedelen af huets grundareal, med tillannanans två ka-
belugnar i nischer, vindruminnen är vardera 5,0 me-
ter långa, 4,0 meter bredda och 2,0 meter höga: samt
vårdas: huett utgör 1825 kvadratmeter å 20 mark, till
20,625 mark, vindruminnen utgjura 80 kvadratmeter å
15 mark, till 120 mark, tillannanans 21825 mark,
hvilket utgjorde ders värde år 1914, nuvarande värde 150% 32700 39700

N° 2. En uthusbyggnad af stock, i godt stånd, up-
fört år 1839, brädfodrat och målat med kaniparitionfärg
sockeln af oarbetad granit har en medelhöjd af 0,5
meter, under tak af asfaltfilt. Huset är 5,05 meter långt, 4,75
meter bredd och 5,00 meter högt från marken till takkam-
men samt inre höjd 3,5 meter, består af förrådsboda,

Transport 32700 39700

Vänder i mark	uppmärks- nings- marken	Spända marken	Tecknade marken	Egen marken

Tremsjöart med dubbla hultnar, sann värderas: huset utgör 83,9 hektar och är 10 mark, dess värde är 1914 utgjorde 839 mark, nuvarande värde 150% till _____	32700	32700
N° 3. En uthusbyggnad af stöck i grott stånd, uppförd år 1840, brädfodrat och målat med kompositionsfärg, sockeln af oarbetal granit har en medellängd af 0,4 meter, under tak af asfaltplätt. Huset, som är 97,81 meter långt, 5,34 meter bredd och 4,90 meter högt från marken till takkammen samt innre luft 3,5 meter, innehåller förlada, fähus med förstuga, latrin med spillningark och vedlida, värderas jemte vägg- fast inredning: huset utgör 339,8 hektar och mark, dess värde är 1914 utgjorde 3398 mark, nu varande värde 150% till _____	1200	1200
Inkörssjöart af stöck och bräder, ej målat, värde ras jemte gångjori, reglar etc till _____	5000	5000
Plank af stöck och bräder, delvis ej målat delvis med kompositionsfärg, 35 meter långt, 2 meter högt, värderas till _____	100	100
Inkörssjöparten _____	200	200
Planket _____	39200	39200
<u>Sammantag af förstaende värden:</u>		
Huset N° 1 _____	32700	32700
— " N° 2 _____	1200	1200
— " N° 3. _____	5000	5000
Inkörssjöparten _____	100	100
Planket _____	200	200
<u>Summa mark.</u>	39200	39200

Följande hus ^(på tomt) omålas icke till försäkring:

N° 4. En stenkällare.

Någon olämplig inrättning finnes varken på tomten eller
i dess närområde.

Höga lummiga löpträd finnes såväl på tomten som
i gränzande tomtar.

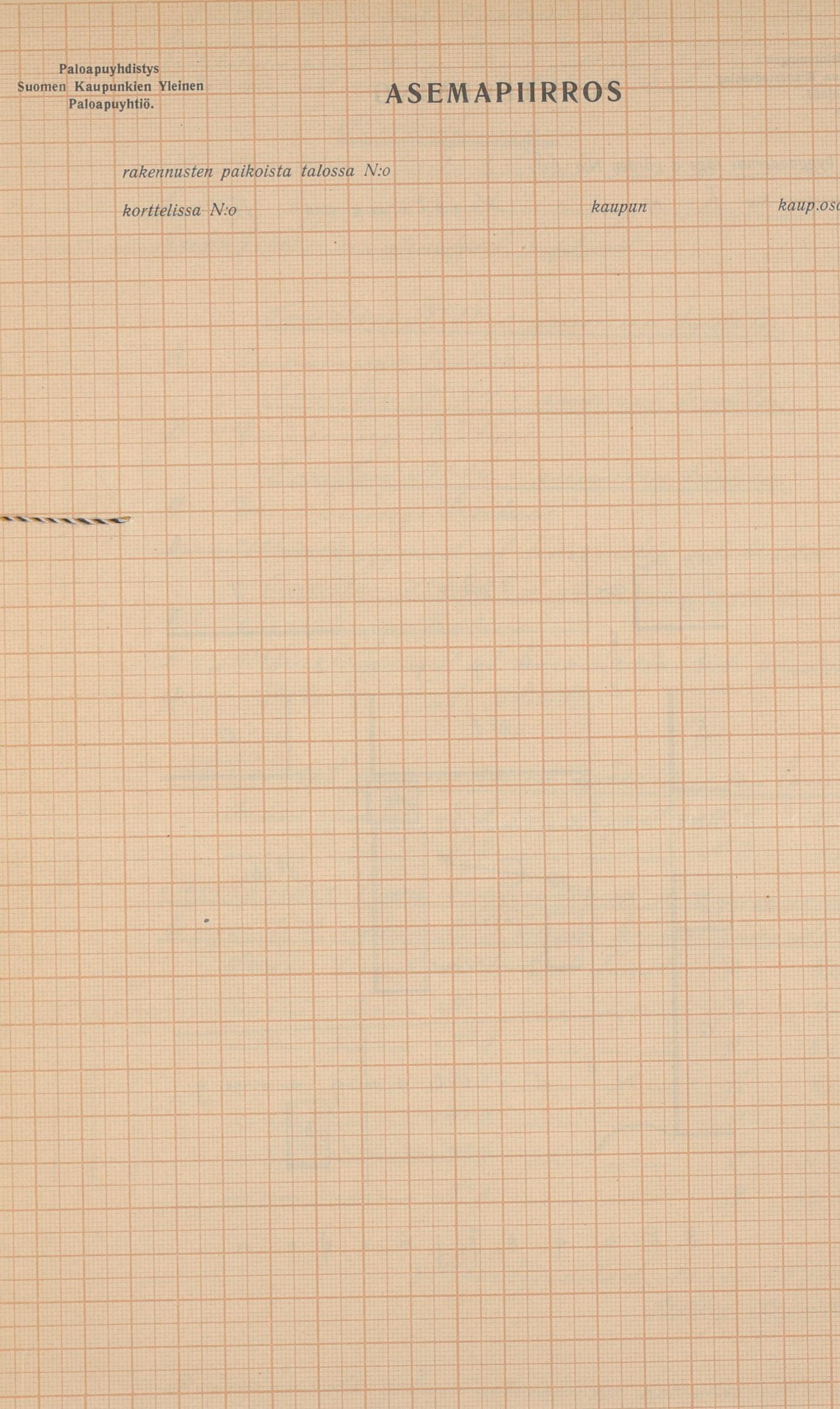
Kristinestad, den 30 Juli 1919

Betty Björkroth
Fröken

Såltunda beigliigt och värderat samt att
det i instrumentet uppstagna brandsäkrap
finnes i stället att tillgå och är i behörigt skick,
intygga: Kristinestad, den 30 Juli 1919.

F. R. Wikuri

O. A. Ståle. G. Madsbrunn

- a. ajopotti
b. paloposti

Ylläolevan asemapiirroksen oikeaksi
todistaa:

Kivirakennus . . . . .

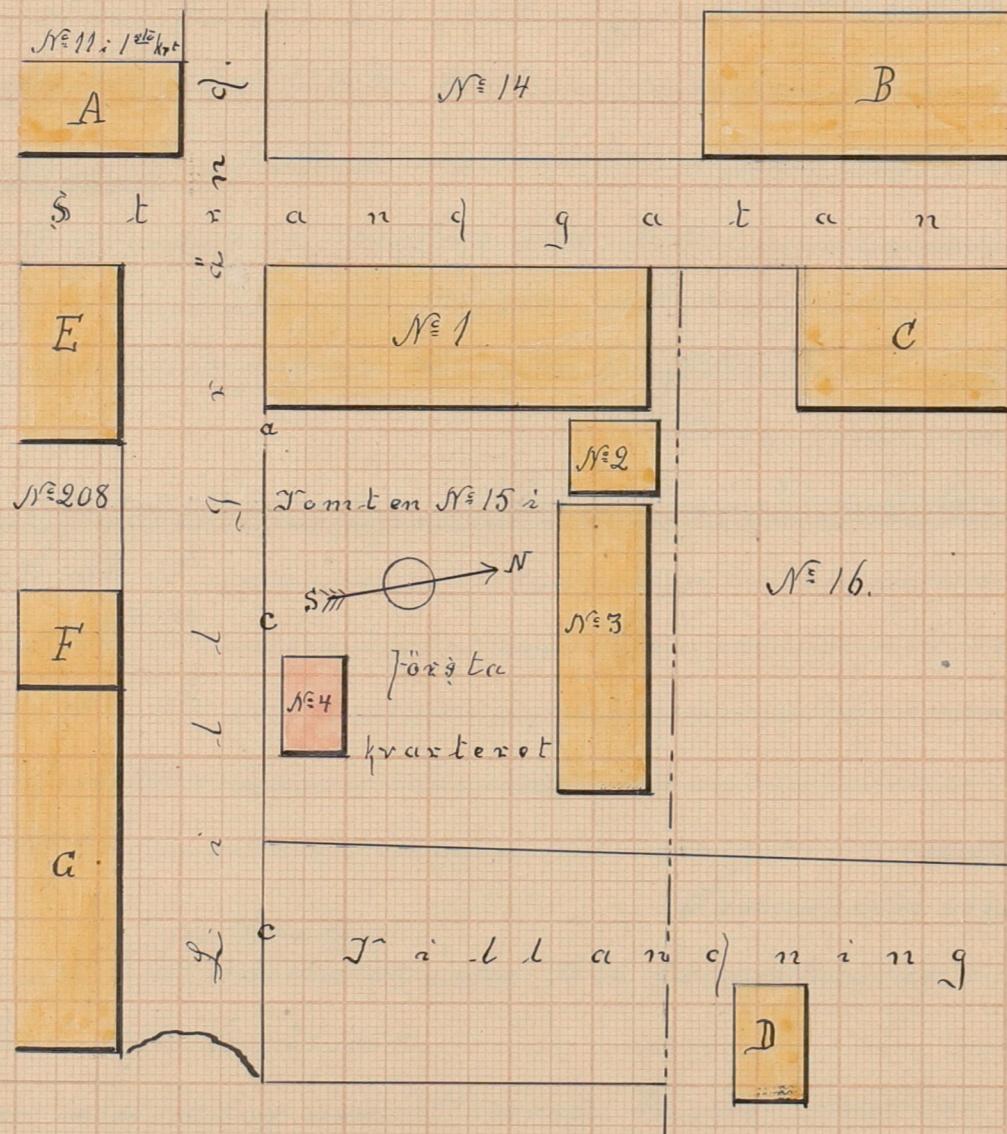
Puurakennus . . . . .

1:n kerros kivestä, 2:n puusta . . . . .

PLANTECKNING

af byggnadernas läge å gården N:o 15

i kvarteret N:o I af Kristine stad II stadsdel

5 10 15 20 25 30 35 40 45 M.

- a. inkörsport
- b. brandpost
- c. plank

Förestående plantecknings riktighet
bestyrker:

O. A. Stahle

Färgbeteckning:

Stenhus	
Tråhus	
1:sta våning af sten, 2:dra af trä	

Tomten N:o 15 i första kvarteret, nästan varar hantten N:o 27 vid Strandgatan i 10:e kvarteret och II:a stadsdelen, endigt renat förtalldes plan. Härin är i gott slund så att enat värderingen intet är att annära, bestyrker: Kristinestad, den 30 Juli 1919.

O. A. Stahle.

Beskrifning:

Tomten N:o 15 i första kvarteret. Den innehåll samt därå befintliga byggnader är i värderingsinstrumentet närmare beskrifna:- a inkörsport, b pland.

Tomten N:o 11 i samma kvarter.

A En vånings tråhus

Tomten N:o 14 i samma kvarter.

B En vånings tråhus

Tomten N:o 16 i samma kvarter.

C En vånings tråhus

D Rödhusbyggnad af harsvirke och bräder:

Tomten N:o 208 i samma kvarter.

E En vånings tråhus

F Rödhusbyggnad af harsvirke och bräder.

G Dörra af stek.

Höftändet byggnaderna mellan på tomten N:o 15 är:

Från huset N:o 1 till huset N:o 2 0,30 meter

— " — " N:o 2 — " — " N:o 3. 0,55 — "

Höftändet från byggnaderna vid summatomtens ytterlinjer till närmaste huv å kringliggande tomter.

Från huset N:o 1 till huset A 8,15 meter

— " — " N:o 1 — " — " B 7,02 — "

— " — " N:o 1 — " — " C 8,69 — "

— " — " N:o 1 — " — " E 8,55 — "

— " — " N:o 2 — " — " C 8,45 — "

— " — " N:o 3 — " — " C 11,22 — "

— " — " N:o 3 — " — " D 12,71 — "

Kristinestad, den 30 Juli 1919

Betty Björkroth

Förstaende plantecknings och därtill hörande
teckniders riktighet, bestyrker: den 30 Juli 1919.

O. A. Stahle.

Uträkning på årliga intrådesavgiften i Brandstadsföreningen Städernas Allmänna Brandstadsbolag för gården N:o 15 i fjärde kvarteret av Kristinestad, tillhörig fruken Betty Björkrattz.

Sedgivande för ämnen hörför med m.	Summa 30700 30000	Huset N:o 1 till 5 ^{te} klassen För vioolsrum åkas avgiften med 10% För nördet till huset N:o 2 åkas avgiften med 30%	Årliga intrådes avgiften	
			Summa 6 20	Summa - 62
1200		Huset N:o 2 till 5 ^{te} klassen För dubbeltta bättningar åkas avgiften med 10% För nördet till husen N:o 1 och 3, åkas avgiften med 30%	Summa 6 20	Summa 2 05
40000			Summa 6 20	Summa 8 87 266 10
5000		Huset N:o 3 till 5 ^{te} klassen För nördet till huset N:o 2, åkas avgiften med 30%	Summa 6 20	Summa 1 86 32 24
300		Inkursparten och planket till 4 ^{de} klassen	Summa 5 50	Summa 8 06 40 30
Summa 39900 35500		Summa årlig intrådesavgift		Summa 342 64 310 63
		Härförman inbetalta försäkringsavgifter godtgöras med		- - 159 83
		Startar årlig intrådesavgift att erläggas i fem år		- - 150 80
				- - 189 84
		Summa		Summa 342 64 310 63

Kristinestad, den 30 juli 1919.

O. A. Skåle.

Intrådesavgiften inbetalld den 31 juli 1919
O. A. Skåle.

eller låta begagna sådan egendom till eldfarlig handtering, som ej kan anses tillhöra det ändamål, för vilket densamma är anlagd och hvilket vid försäkringen uppgivits anmäle där om skriftigen, antingen omedelbart eller genom agenten, hos direktionen, hvilken prövar om förändringen kan medgivs och om den bör föranleda till förhöjning af inträdesafgiften samt i slikt fall, sedan syn å stället efter omständigheterna förrättats, bestämmer beloppet af förhöjningen. Underläter försäkringstagare sådant, erlägge för hvarje år från den tid förändringen vidtagits tills föreskriven anmälan skett fyra gånger den förhöjning i afgift, som i följd af förändringen betalas bör och vare därjämte, om eldsvåda af densamma försakas, underkastad den i § 42 mom. 2 stadgade påföljd.

Direktionen må jämväl i förekommande fall föreskrifa hus-egare att inom viss tid förändra eller undanskaffa eldfarlig inrätnings eller eldstad, som i första hand försäkradt hus obehörigen tillkommit och prövas vara vådig, vid åventyr att försäkringsrätten eljest upphör att vara gällande, intill dess den meddelade föreskriften blifvit fullgjord.

Agenten tillhör såväl att vaka över efterlefnaden af ofvan berörda föreskrifter, som ock att, då inträffat förändring hos honom tillkännagives eller han om densamma eljes erhåller kunskap, anställa syn på stället samt hos direktionen föreslå den förhöjning i årsafgiften, som anses böra ega rum.

§ 24. Inom gården, hvars åbyggnad, hel och hällen eller till någon del, är i bolaget försäkrad, skola finnas två brandbar, nödig antal stegar ävensom på landet därjämte två brandhakar. Gård i stad med boningshus af flere än en våning eller försäkrad i bolaget till högre belopp än åttatusen mark eller där någon i högre grad eldfarlig handtering bedrives ävensom lägenhet på landet, hvarest ria finnes på mindre än ethundra alnars afstånd från den försäkrade åbyggningen, bör dessutom vara försedd med en ändamälsenlig portativ slangspruta. Från dessa allmänna föreskrifter kan direktionen tillkännage i förekommande fall efter pröfning avvika i så måtto, att direktionen må lägga egare af gården, hvars åbyggnad består af större och dyrbare hus eller inrymmer synnerligen eldfarlig inrätnings eller som är trångt bebyggt, ävensom egare af fabrik att anskaffa verksamme eldsläckningsredskap; och tillkommer det direktionen att vid försäkringens meddelande, i enlighet med dessa grunder, bestämma antalet och beskaffenheten af den redskap, som alltid bör finnas i gården, samt tillika förelägga egaren lämplig tit och vite af högst ethundra mark för anskaffandet af den sálunda nödig ansedda redskap, om hvars befintlighet och duglighet bevis icke förefinnes i de inkomna försäkringshandlingarne. Vitet uttagges på sätt om afgifterna i § 31 föreskrives och tillfaller bolagets kassa.

§ 25. Till utrönande därav, huruvida egendomen, som är i bolaget försäkrad, fortfarande har det värde, hvilket åsatts densamma, och om tak, eldstäder och eldläckningsredskap är behörigen vidmakthållna, skall syn å densamma anställas på de tider och i den ordning, som nedanföre nämns. Denna syn, hvarvid även de förändringar, hvilka husen möjligen undergått i hänseende till gran-skap, användning eller till olagligt upplag af eldfarliga ämnen o. s. v., skola anmärkas, förrättas hvart tionde år, men å bruk, fabrik eller i högre grad eldfarlig inrätning hvart tredje år, i stad af vederbörande agent med biträde af de i § 9 omförmåla värdersmän, samt vid syn å bruk, fabrik m. m. ävensom på landet af två utaf agenten utsedda sakkunniga och trovärdiga personer i närväro af agenten. Besiktningen och instrumentet däröver skall omfatta även den del af egendomen, hvilken möjligen efter senaste syn blivit i bolaget försäkrad. Alla förändringar, hvilka kunna påkalla afgiftens förhöjande eller försäkringsbeloppets nedsättning, skola även därvid anmärkas.

Syneinstrumentet bör af agenten inom åtta dagar till direktionen insändas. Finner direktionen instrumentet bristfälligt eller anledning förekomma till vidare upplysningar införhande, ege direktionen meddela vederbörande de närmare föreskrifter i saken, hvartill omständigheterna föranleda.

I ersättning för sådan förrätning skall af husegare till agenten samt hvardera biträdet erläggas af direktionen fastställdt arvode ävensom, då egendomen är belägen på landet, skäligt dagtraktamente samt resekostnaders ersättning. Lösen för instrumentet eger icke rum, om huset befinnes till infredning och omgivningar oförändrat, men om sådana förändringar inträffat, som böra i instrumentet beskrivas och verka till förändring i årsafgiften, må agenten för hvarje ark af instrumentet beräkna sig tillgodo lösen med tre mark. Dessa afgifter må, i händelse af tredka, på direktionens begäran, hos vederbörande utmätas.

§ 26. Försäkringstagare, som vill ur bolaget utträda, antingen för all den egendom, hvarå han har försäkringsrätt, eller endast för någon del däraf, give genom agenten denna sin önskan skriftligen tillkänna hos direktionen. Kan han däros styrra att gården eller lägenheten icke är med interckning till säkerhet för fordran besvärad, eller att samtliga interckningshavare gifvit sitt samtycke till uppsägningen, eger direktionen bifalla hans ansökning, hvarefter han afgår ur bolaget vid räkenskapsårets slut, ifall uppsägningen skett minst en månad förut, men först vid följande årets utgång, om uppsägningen skett senare. I hvardera fallet är han för hela den återstående tid, hvarunder han således kommer att i bolaget kvarstå, skyldig att erlägga stadgad inträdes- eller årsafgift ävensom de extra afgifter, hvilka till följd af under samma tid eller därfrörran inträffade brandskador kunna honom påföras, liksom han är berättigad till ersättning för brandskada, som därunder övergår den försäkrade egendomen. Innan nämnda tid tilländagått, kan uppsägningen återkallas och anses då såsom icke skedd.

§ 27. Om försäkradt hus nedtages eller flyttas till annan plats, upphör försäkringen att vara gällande.

§ 28. Förstöres försäkrad egendom på sätt i § 32 omförmåles upphör egaren att för densamma vara delegare i bolaget. Vid mindre brandskada afgår han endast för den del af försäkringsbeloppet, som i ersättning tillkännts honom.

§ 29. Den inträdesafgift, som, sedan detta reglemente trädt i gällande kraft, blifvit försäkringstagare påförd, skall af honom till bolaget utgöras i fem års tid, det är, då han i bolaget inträdt, inberäknadt. Förhöjning å förut fastställd inträdesafgift skall likaledes i fem års tid erläggas.

Skulle reservfonden så nedgå, att dess behållna kapital, upp-debiterade men till betalning icke förfalna försäkringsafgifter inberäknade, ej uppgår till det i mom. b § 2 föreskrifna belopp, ärö alla dåvarande delegare, utan afseende å tiden då de inträder eller af de inträdesafgifter, som af dem inbetalts, skyldige att erlägga extra afgift intill dess reservfonden uppringtats till sagda belopp. Denna extra afgift utgår efter behof årligen med antingen fulla eller halva beloppet af ett års inträdesafgift.

Ej må mer än ett års inträdesafgift under samma kalenderår delegare affordras; ej heller inträdesafgift hos honom uttagas de år, då hel extra afgift erlägges, eller till högre belopp än hälften de år, då half extra afgift utgöres.

Vill försäkringstagare på en gång åfördra sig afgifter för flera år, eger han tillgodoräkna sig för hvad sálunda överbetalas fem procent.

§ 30. De i detta kapitel omförmåla afgifter skola, med undantag af inträdesafgiften för första året, hvarem särskilt är stadgadt, inbetalas senast den 15 September, i Helsingfors till bolagets kassa, men i öfriga städer till vederbörande agent samt, i fall egendomen är belägen på landet, till agenten i närmaste stad eller ock, om delegare sá för godt finner, omedelbart till direktionen.

§ 31. Försummar försäkringstagare att afgift inom förfallotiden inbetalas, varde densamma förhöjd med fem procent af dess belopp och jämte denna förhöjning, utmått hos den försumliga i den ordning, som om utmåtning af utskylder och allmänna afgifter är särskilt stadgadt; dock eger utmåtning icke rum, om brandskada emellertid inträffat å egendomen. Befinnes vid anställd utmåtning bolagsman eller hans rättssinnehavare sakna all tillgång till den förfallna afgiftens erläggande, varé försäkringsrätten förlorad, därest icke vederbörande interckningshavare eller ny egare inom tre månader, efter det af genom direktionens föranstaltrade fält af exekutors bevis över utmåtningen eller ock blivit om samma utmåtning af exekutor underrättade, inbetalas den oguldna afgiften med sex procents ranta från förfallodagen. Brister tillgång endast för en del af afgiften, varde egendomens försäkringsbelopp i samma förhållande nedsatt, så framt icke ny egare eller interckningshavare medels åtagen och inom nyssnämda tid verkställd inbetalning af det bristande vinner försäkringens bibehållande vid dess fulla belopp. Uppstår vid utmåtningen fråga om företrädesrätt till tillgångarna eller äro dessa upplåtna till den betalningsskyldigas borgenärer, då förhålls som lag i thy fall stadgar.

§ 32. Bolaget ersätter all brandskada å försäkrad egendom, ehvad skadan är försäkrad genom självfa branden, eller åtgärder vidtagna för densamas släckning eller hämmande, ävensom skada i följd af åkslag eller explosion, äfven där antändning icke egi rum. Ersättning utgives likväl icke, om skadan uppkommit genom explosion å militärens krut- eller patronförråd eller dess upplag af andra explosiva ämnen, eller om den orsakats af krig, fientligt infall, uppbor, eller bombardemang, dock frikalla egaren i dessa fall från utbetalning af så stor del af alla honom påfördta men ännu ej erlagda afgifter, som motsvaras af den branskadade egendomens värde, samt vare för den del från bolaget skild.

§ 33. Bolagsman i stad, hvilken lidit brandskada, bör därom med skyndsamhet anmäla hos vederbörande agent samt så fort ske kan åflämma skriftlig uppgrift på alt, som af den försäkrade egendomen efter branden finnes i behåll, hvarjämte det åliger agenten att fodersammast å stället föranstalta besiktning och värdering som i agentens närväro förrättas af de i §§ 9 och 13 omförmåla värdersmän. Öfver förrätningen, hvarvid den brandskadade själf eller genom ombud bör närvära, skall agenten genast uppsätta ett värdersinstrument, upptagande brandskadan utsträckning å tomten, beskaffenheten af brandskadan därstädes samt beloppet af den brandskadeersättning, som bör af bolaget utgivas för hvarje särskild eller genom ombud bör närvära, skall agenten genast uppsätta ett värdersinstrument, upptagande brandskadan och värderingens belopp skall agenten senast å åtonde dagen efter förrätningens afslutande insända till direktionen, hvilken det sedan tillkommer att ofördjlig granska förrätningen i alla dess delar och öfver bolagets ersättningsskyldighet samt försäkringshafvarens rätt till ersättning besluta.

§ 34. Har försäkradt hus nedbrunnit eller så förstörts, att detsamma icke utan nybyggna kan återupprättas, öfvertager bolaget hvad af husets försäkrade tillhörigheter efter branden tilläventyrs kvarblifvit och utbetalar till försäkrings- eller interckningshafvare dem tillkommande ersättning, doch att där grundmurar och källare kvarstår i det skick, att de befinnas fullt uppfylla sitt ändamål någon annan ersättning för dessa icke givs, än hvad å dem erforderliga reparationer prövas kost. Men skulle det, som af försäkradt hus efter branden kvarblifvit befinnas i det tillstånd, att huset med större eller mindre reparationer eller tillsatser åter kan i sitt föra skick försättas, bestämmes ersättningens belopp efter det värde, hvilket den skadade egendomen vid försäkringen åsatts, hvadan alltså, där den försäkrade egendomens värde vid brandtillfället befinnes vara högre än vid försäkringens beviljande, men försäkringstagaren icke på sätt i § 20 medgivs, erhållit motsvarande förhöjning af försäkringsbeloppet, försäkringstagaren bör, såsom sin egen försäkringsgivare för det ökade värdet, i förhållande därtill taga del i skadan.

§ 35. Atnöjes ej den brandskadade eller direktionen med besiktningsmännens utlätande och värdering, skall, där ej överenskomelse annorlunda träffas, saken af den missnöja hänskjutas till pröfning och afgörande af skiljemän; dock åligger det den brandskadade, i händelse han af en slik förmän vill sig begagna, att därom anmäla hos direktionen eller agenten senast å åtonde dagen efter den, då värderingen egt rum.

Skiljemännen, hvilka tillsättas på sätt uti § 11 är stadgadt, sammanträda å brandstället och pröva saken i de delar, däri missnöje emot förrättningen anmäles, och gälle om skiljemännens dom hvad i sista stycket af nämnda paragraf är sagdt.

§ 36. Vid brandskada å landet skall anmälana därom ske hos agenten i närmaste stad samt värderingen förrättas i den ordning §§ 10 och 13 föreskrifa, men för öfrigt de om brandskadeersättning i stad gällande föreskrifter lända till efterättelse.

§ 37. Direktionen eger, sedan laglig utredning i saken vunnits, pröva och afgöra, huruvida ersättning för inträffad brandskada bör försäkringstagare tillerkänna eller icke; dock får den med direktionens beslut missnöja underkasta detsamma pröfning af domstol, eller, om direktionen och försäkringstagaren därom äro ene, af skiljemän på sätt i § 11 är sagdt; försäkringstagaren äfven obegätaget att hänskjuta saken till afgörande af bolagsstämma i den ordning § 77 för sådan händelse stadgar.

§ 38. Lämningarna efter branden skola af den brandskadade i samråd med agenten behörigen vårdas intill dess ärendet om brandskadeersättningens belopp blifvit slutligen afgjordt; och må han under tiden ej vidtaga annan åtgärd med desamma än hvad till deras vård befinnes nödig. Felar den brandskadade häremot, hafve förverkat sin rätt att draga ärendet under skiljemäns pröfning.

Vid enahanda äfventyr åligger det ock honom att, om direktionen det fordrar, vid domstol med ed fästa riktigheten af sin till agenten lämnade uppgift om lämningarna efter branden. Är han fränvarande eller annars hindrad att sådant fullgöra, vare den, som för öfrigt bevakat hans rätt i saken, jämväl skyldig att slik ed aflägga, vid förenämnda påföljd om han undandräger sig edgången. Har emellertid något från förberörda uppgift afsiktlig utelämnats, godtgöre försäkringstagaren bolaget fyradubbla värdet däraf.

Alla de lämningar efter branden, hvilka enligt besiktningsmärens utlåtande eller skiljemännens dom skola af bolaget öfvertagas, varde därefter fodersammast på fördelaktigaste sätt försålda för bolagets räkning.

§ 39. Sedan brandskadeersättningens belopp blifvit i föreskriven ordning slutligen fastställdt, skall detsamma så fort ske kan och senast inom två månader därefter till betalning utanordnas, och må därvid afdrag ske för till äfventyrs oguldna inträdes och extra afgifter med iakttagande däraf, att, i händelse afgifter för två eller flera år sálunda på en gång erläggas, försäkringstagaren tillkommer fem procents årlig ränta å den del af förenämnda afgifter, som icke till betalning förfallit.

§ 40. Saknar bolagets kassa tillgång att faststälde brandskadeersättning gälda, må medel för ändamålet af direktionen upplånas. Obligationslån eller län å längre återbetalningstid än två år må dock icke utan bolagsstämmas begivande upptagas.

§ 41. Brandskadeersättning utbetalas till försäkringshafvare när styrkt blifvit, att den brandskadade egendomen icke är med intekning till säkerhet för fordran besvärad, eller och intekningshafvaren medgifvit summans lyftande. I motsatt fall innehålls vad emot den inteknade fordran svarar, hvilket till intekningshafvaren utgives, därest icke jaf emot fordrans riktighet göres eller tvist om bättre rätt till ersättningsmedlen uppstår, då frågan å domstols afgörande ankommer. Är intekningshafvarens vistelseort eller han själf okänd, eller uppehåller sig intekningshafvaren utom Finland och anmäler sig icke hos direktionen inom sex månader efter det direktionens kungörelse om brandskadan varit i Finlands officiella tidningar införd, eger direktionen att till försäkringshafvaren eller den honom företräder utgifva medlen emot godkänd säkerhet för deras återbetalning, i fall sådan på grund af laga kraft vunnet utslag kan komma att honom åliga. Af den brandskadades bestämmande och begäran beror i hvarje särskildt fall, huruvida brandskadeersättningen skall utbetalas ur bolagets kassa eller genom vederbörande agent, i hvilket senare fall medlen afsändas till agenten.

§ 42. Bolagsman, som lagligen öfvertygas att hafva uppsåtligen anlagt den brand, hvarigenom hans i bolaget försäkrade egendom förstörts eller skadats, eller eljes varit i gärningen delaktig, hafve förverkat icke allenast sin rätt till ersättning för samma skada, utan och all vidare delaktighet i bolaget. Lag samma vare om han blir förvunnen att hafva genom grof och uppenbar vårdlösitet med eld vållat brand i sitt eget hus. Varder i sådant mål värjemålsed honom ålagd och har han antingen gått eden eller därför vunnit befrielse, eller och afdlit före dess erläggande, eller kan edgång honom icke ombetros, eller har han för bristande laga bevisning ej kunnat åt saken fällas, i alla dessa fall skall brandskadeersättning utgivvas. Medlen utbetalas dock icke annorlunda än emot godkänd säkerhet, därest utslaget, hvarigenom han af en eller annan anledning frikänts, emot honom drages under högre rätts pröfning.

Har försäkringshafvare vidtagit i § 23 omförmåld förändring å den försäkrade egendomen utan att hafva af direktionen därtill utverkat sig tillstånd, och kan det utredas att eldsåvåda, som därefter öfvergått egendomen, i följd af sagda förändring uppkommit, hafve förverkat sin rätt till ersättning för den lidna skadan.

§ 43. Var hus, som genom eldsåvåda skadats eller förstörts, med intekning besväradt, njute intekningshafvaren, änskönt bolagsman sin rätt förverkat, godtgörelse för sin fordran ur den ersättning, som eljest bort för egendomen utgå, såfram icke motsvarande be-

talning erhålls af annat brandförsäkringsverk eller från annan gälde-nären tillhörig egendom. Men i händelse intekningshafvare lag-ligen öfvertygats om att hafva själf anlagt eller genom grof vårdslöshet vållat branden, eller har han eljes icke varit i god tro vare äfven han förlustig dylik rätt till godtgörelse ur brandskade-ersättning.

För hvad bolaget i dessa fall till intekningshafvaren utbetalat, eger bolaget hålla sig till försäkringshafvaren.

§ 60. I hvarje stad har bolaget en agent och för honom en suppleant, hvilka antagas af bolagsdelegarena i staden genom val inför magistraten, som i sådant afseende låter genom kungörelse inför sig uppalla alla i staden bosatte delegare, hvarefter rösterna vid valet beräknas efter hufvudtalet samt den, hvilken sálunda utses till agent eller suppleant, undfår konstitutorial af direktionen. Bemälde bolagsdelegare aflöna agenten och suppleanten, på sätt de med dem kunna öfverenskomma, samt ansvara alla för en för de medel, agenten eller suppleanten kan omhänderfä. Har agent eller suppleant visat sig olämplig för sysslan och därigenom förlorat bolagsdelegarnas förtroende, må de inför magistrat, som för ändamålet sammankallar delegarena, skilja honom från befattningen samt därefter annan person i hans ställe utse i den ordning ofvan är sagdt. Visar agent eller suppleant uppenbar vårdlösitet vid hand-hafvandet af den honom anförtrodda syssa, eller urakläter han att hörsamma direktionens befallningar, eller befinnes han i märkelig mån åsidosätta bolagets allmänna fördelar, kan äfven direktionen honom från hans befattning entlediga, och bolagsdelegarene i staden vare då pliktiga att annan person i hans ställe utse.

§ 61. Agent tillkommer att af bolagsmännen inom hans agentur uppbära föreskrifna afgifter enligt af direktionen tillställda debetsedlar, hvilka, efter fullgjord betalning, kvitterade till den betalande aflämnas. I början af hvarje månad eller oftare, om direktionen så förordnar, skall agenten till direktionen insända alla de medel, som han under nästförliidne månad för bolagets räkning uppburit, jämte en specifik förteckning öfver desamma i två exemplar, af hvilka det ena därefter till agenten återsändes, försedt med kas-sörens kvitto och kamrerarens annotation. Vid leverering af September månads uppbörd åligger det agenten, vid äfventyr af egen betalningsskyldighet, att återsända alla de debetsedlar, som vid månaden slut voro hos honom kvarliggande.

I Helsingfors stad eger agenten icke uppbära andra afgifter än den inträdesaftift, som vid ansökning om ny försäkring eller förhöjning af förut fastställd försäkringsbelopp skall för första året erläggas. Alla öfriga afgifter för försäkrad egendom, belägen i sagde stad eller inom dess agentur, skola ovilkorligen inbetalas omedelbart till bolagets kassa.

§ 68. Å den utsatta dagen ega revisorerne sammanträda i direktionens embetsrum. Direktionen aflämnar då till dem en skriftlig berättelse öfver förvaltningen under det år, hvarom fråga är, jämte det af kamreren upprättade bokslutet och därtill hörande räkenskaper; hvarutom direktionens protokoll och diarier samt alla de handlingar för öfrigt, hvilka revisorerne kunna för sig finna nödige, böra dem tillhandahållas. Direktionens samtliga tjänstemän äro ock skyldige att tillhandagå revisorerne med de upplysningar och det biträde, som desse kunna under granskningens fortgång finna anledning att af dem anhålla. Bolagsman är ock berättigad att under revisionens förlopp af revisorerne äska upplysningar rörande bolagets förvaltning samt skriftligen framställa de anmärkningar, hvartill han kan finna sig befogad.

§ 77. Finner bolagsman sig missnöjd med någon af direktionen vidtagen åtgärd eller önskar han till bolagsstämma hänskjuta fråga om brandskadeersättning, stände honom fritt att, äfven om ärendet icke upptagits i den om bolagsstämman utfärdade kungörelse, sådant till pröfning vid bolagsstämman anmäla; dock åligger det honom att senast åtta dagar före bolagsstämman början till direktionen skriftligen inlämna sina påståenden, hvilka därefter af direktionen, jämte egen förklaring, öfverlämnas till bolagsstämman, som eger meddela den rättelse, hvartill skäl möjliga förefinnes.

§ 88. Har antalet löpande försäkringar minskats till ettusen eller därunter eller har det sammanräknade beloppet af den försäkrade egendomens värde nedgått till femtio miljoner mark eller därunter, och varder ej försäkringarnas antal och värde inom ett år uppbringadt öfver förenämnda belopp, skall bolaget upplösas och likvidation verkställas.

Har bolaget lidit förluster, för hvilkas ersättande, utöfver reservfonden, extra afgift, motsvarande ett års inträdesaftift, måste under tjugu år eller längre tid af delägarena erläggas, ankommer det å bolagsstämman att besluta, huruvida bolaget skall fortfara med sin verksamhet eller upplösas. Beslut om bolagets upplösning gånge likväl ej i verkställighet, där ej vid en följande bolagsstämma för detsamma afgivits minst två tredjedelar af de i frågans behandling deltagande bolagsmännens röster.

§ 89. Upplösas bolaget, fullgöre bolagsmännen ej dess mindre sin förbindelse att i enlighet med detta reglemente ersätta all den brandskada, som före upplösningen timat.

Fördelning af tilläfventyrs uppkommen behållning skall ske i förhållande till de för hvar delägare då uppdebiterade inträdes- afgifter.